

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ
КАФЕДРА ЗАВОДСЬКОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

Матеріали

III міжнародної науково-практичної конференції

Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ У ГАЛУЗІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ
ТЕХНОЛОГІЇ, ПРИСВЯЧЕНА 100-
РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Д. П. САЛА**

***FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCH IN THE
FIELD OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY,
DEDICATED TO THE 100TH ANNIVERSARY OF THE
BIRTHDAY OF D. P. SALO***

24 листопада 2023 р.

November 24, 2023

Харків, Україна

Kharkiv, Ukraine

УДК:615.014.2:615.2

Редакційна колегія: проф. Котвіцька А. А., проф. Владимірова І. М., проф. Вишневська Л. І., проф. Рубан О. А., проф. Ковалевська І. В., проф. Семченко К. В., доц. Марченко М. В., доц. Ковальова Т. М., ас. Пономаренко Т.О.

Відповідальні секретарі : проф. Ковалевська І. В., проф. Семченко К. В.

Фундаментальні та прикладні дослідження у галузі фармацевтичної технології: Збірник наукових матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з Дня народження Д. П. Сала (м. Харків, 13 жовтня 2022 р.). Х.: Вид-во НФаУ, 2023.- С. 522 (Серія «Наука»)

Збірник містить матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Фундаментальні та прикладні дослідження у галузі фармацевтичної технології», присвяченої 100-річчю з Дня народження Д. П. Сала.

Розглянуті теоретичні аспекти та перспективи розробки лікарських препаратів, висвітлені напрямки наукової роботи спеціалістів фармацевтичної галузі, що стосуються питань сучасної технології створення лікарських препаратів, контролю їх якості, організаційно-економічних аспектів діяльності фармацевтичних підприємств, маркетингових досліджень сучасного фармацевтичного ринку, фармакологічних досліджень біологічно активних речовин.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних і практичних працівників, що займаються питаннями розробки та впровадження сучасних лікарських препаратів.

*Матеріали подаються мовою оригіналу.
За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.*

УДК:615.014.2:615.2

НФаУ, 2023

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ГАЛУЗІ
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ, ПРИСВЯЧЕНА 100-РІЧЧЮ З ДНЯ
НАРОДЖЕННЯ Д. П. САЛА**

Матеріали

III Міжнародної науково-практичної конференції

24 листопада 2023 р.
м. Харків, Україна

Далі нами було встановлено, що при виборі лікарських препаратів пацієнт керується ціною ЛЗ (більш ніж у 78% випадків); майже в 44% випадків головним при виборі є якість ЛЗ і лише 12% опитаних відповіли, що, перш за все, думають про безпеку майбутньої терапії і близько 10% хворих при купівлі ЛЗ керуються його популярністю. У процесі анкетування було з'ясовано, що близько 84% лікарів недостатньо поінформовані про синоніми ЛЗ, що випускаються. Для нас також здавалося дуже важливим провести аналіз того, що є головним джерелом інформації про ЛЗ та схеми терапії, якими користуються лікарі. Встановлено, що прихильність лікарів до того чи іншого джерела інформації про ЛЗ багато в чому залежить від їхнього віку та стажу. Наявність і відносно висока частота супутніх захворювань (переважно уражень шлунку, неврозів, інсультів) у пацієнтів, а також застосування ЛЗ, які мають множинні несприятливі побічні реакції, зумовлює потребу у використанні ЛЗ, що мають протективні фармакологічні властивості та низьку токсичність. Таким вимогам цілком задовольняють ЛЗ рослинного походження. Лікарські рослини мають малу токсичність, і при правильному дозуванні та індивідуальному підході до хворого, забезпечують необхідну ефективність і тривалість лікування, що особливо важливо при хронічних захворюваннях.

Висновки. Результати соціологічного дослідження підтверджують необхідність формування для лікарів додаткового блоку інформації для використання в терапії захворювань нервової системи при призначенні ЛЗ. Результати проведеного нами дослідження покладено в основу розроблених нами рекомендацій щодо оптимізації застосування ЛЗ.

РОЗРОБКА МОДЕЛІ ОПТИМІЗАЦІЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ НЕВРОЛОГІЧНИМ ХВОРИМ НА ЕТАПІ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Негода Т.С., Полова Ж.М., Фоменко Ю.Ю.

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ,
Україна**

Вступ. За останні п'ятнадцять років лікарське забезпечення неврологічних хворих в умовах санаторно-курортної реабілітації зазнало докорінних змін. Лікарське забезпечення санаторно-курортних хворих не можна розглядати окремо від змін, які сталися у суспільстві, оскільки вони призвели до значних змін функціонування санаторно-курортних установ, пов'язані з відсутністю державних дотацій і жорсткої конкуренцією над ринком. Крім того, відзначається значна диференціація самих відпочиваючих, особливо з питань платоспроможності, що викликало з їхнього боку нові вимоги до санаторного лікування та лікарської терапії.

Раніше не розглядалися питання лікарського забезпечення неврологічних хворих на санаторному лікуванні в умовах ринку. У зв'язку з цим дослідження з оптимізації лікарського забезпечення такої категорії хворих на основі вивчення факторів, що впливають на якість та ефективність їх санаторної реабілітації, є актуальним.

Мета дослідження. Метою нашого дослідження була розробка моделі оптимізації лікарської допомоги неврологічним хворим на етапі санаторно-курортної реабілітації з урахуванням мотивованої поведінки споживачів.

Методи дослідження. Методологію дослідження склали основні положення теорії маркетингу та менеджменту, а також принципи системного аналізу та регіонального підходу до вивчення лікарського забезпечення санаторно-курортних хворих, які страждають на захворювання нервової системи. Об'єктами дослідження стали санаторно-курортні установи (СКУ), аптечні організації, які забезпечують для санаторних хворих постачання ЛЗ. Вихідною інформацією служили: статистичні матеріали, історії хвороби неврологічних хворих, матеріали інтерв'ювання та анкетування експертів (лікарів-неврологів), дані соціологічних опитувань споживачів ЛЗ у санаторіях. У процесі дослідження використовувалися: методи логічного, маркетингового аналізу; статистичні (кореляційний, ієрархічний кластерний, графічний та ін.), соціологічні методи дослідження та експертні оцінки, методи моделювання, спостереження та угруповання. Обробка даних проводилася на персональному комп'ютері з використанням програм Microsoft Office Word 2007 і Microsoft Office Exel 2007, а також пакету Statistica.

Основні результати. Дослідження щодо оптимізації лікарського забезпечення проводили на прикладі неврологічних хворих на базі санаторно-курортних установ. У державних санаторіях, які становлять 55% від усіх СКУ, закупівля ЛЗ та виробів медичного призначення (ВМП) здійснюється переважно централізовано (80,0%) на тендерній основі, в рамках бюджетного фінансування, решта – децентралізовано, за результатами котирування цін, за рахунок коштів від комерційної діяльності санаторіїв. Кожен четвертий санаторій у своїй структурі має власну аптечну організацію, яка задіяна у постачанні ЛЗ санаторно-курортних хворих. Решту СКУ закупівлю товарів аптечного асортименту здійснюють через медичні відділи постачання.

Враховуючи виявлену різноманітність санаторіїв, доцільним є їх типологізація. Для її проведення розроблено методичні підходи, відповідно до яких методом ієрархічного кластерного аналізу з 19 СКУ, що спеціалізуються на реабілітації неврологічних хворих, на основі 10 домінантних ознак, не пов'язаних кореляційною залежністю, виділено 4 кластери; 3 санаторії як нетипові не увійшли до жодного кластеру.

Дослідження даних з історій хвороб показало неоднорідність структури нервових хвороб залежно від типології санаторію. У типології «санаторій-клініка» найбільше представлені хворі з вертеброваскулярною патологією (24,0%), дисциркуляторними енцефалопатіями (20%) та хронічними порушеннями мозкового кровообігу (18,0%). У санаторіях типології «пансіонат» представлені майже всі нозології, у структурі хвороб лідирують різні типи остеохондрозу та полірадикулоневритів (49%). «Санаторії-шпиталі» мають вузький профіль і, в основному, спеціалізуються на лікуванні остеохондрозів (73%). Також тут відновлюють своє здоров'я хворі із хронічними порушеннями мозкового кровообігу (11%). В закладах типології «санаторій-готель», мабуть, у зв'язку з наявністю гарної лікувально-діагностичної бази, структура хворих

неоднорідна, хоча переважно це особи, які страждають на різний тип остеохондрозів (57%) і вегетосудинну дистонію (14%).

Відповідно до методичних підходів, вивчення асортименту ЛЗ за ступенем його впливу на фінансові обсяги закупівель (АВС-аналіз) та експертну оцінку за ступенем важливості (VEN-аналіз) проводили паралельно, потім результати поєднували. До експертизи залучалися лікарі-неврологи двох клінік м. Києва. Встановлено, що загальна номенклатура ЛЗ склала 115 торгових найменувань, з них до групи V та E потрапив 91 лікарський препарат. Інші 24 лікарські препарати, які призначаються переважно у санаторіях типології «госпіталь» та «пансіонат», є, на думку експертів, малоефективними. Основний асортиментний портфель склали лікарські препарати груп А та В з урахуванням їхньої життєвої важливості.

Висновки. Оскільки домінування психографічних моделей споживачів у тій чи іншій типології санаторіїв може змінюватись в залежності від сезонності, організаційно-управлінської діяльності санаторіїв та ін. тому санаторіям для складання науково обґрунтованої заявки на ЛЗ доцільно проведення систематичного моніторингу за зміною споживчого попиту з урахуванням психографічних моделей та сезонності роботи санаторію.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Негода Т.С., Полова Ж.М., Саєвич В.В.

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ,
Україна**

Вступ. Підготовка висококваліфікованих фармацевтичних фахівців є пріоритетним державним завданням. Реформування системи фармацевтичної освіти пред'являє для підготовки кадрів нові вимоги. Розвиток нових інформаційних технологій, постійне та швидке оновлення знань призводить до необхідності застосування сучасних методик викладання та реалізації прогресивних форм навчання у фармацевтичному виші. Одним із нових видів організації навчального процесу в умовах інформатизації суспільства є електронне навчання. При реалізації освітніх програм із застосуванням електронного навчання

використовуються дистанційні освітні технології (ДОТ). ДОТ базуються переважно на новітніх інформаційних та телекомунікаційних засобах, що забезпечують можливість оперативної та безперервної модернізації змісту навчальних дисциплін, а також відповідальних потреб конкретного студента.

Відомо що ДОТ надають можливість вибору індивідуальної траєкторії навчання в освітньому просторі для кожного, хто навчається в залежно від його особистих переваг, індивідуальних особливостей, забезпечують особистісно-орієнтований підхід за умов колективного засвоєння знань. У зв'язку з цим впровадження технологій дистанційного навчання в освітній процес